

భవిష్యత్తులో బైండింగ్ జానంలో జనరల్ ఎన్సైక్లోపీడియా

Čtení

maď.: olvasás; lot.: lasīšana; čín.: 閱讀; malaj.: membaca;

telu.: పఠనం; zulu: ukufunda పాల్ జౌసేన్

Z telužštiny (z tamní všeobecné encyklopedie) přeložil

bez nároku na honorář naprosto neznámý autor.

Kdysi poměrně rozšířená, nicméně dnes již téměř zaniklá forma → *lidské* aktivity, spočívající v předávání → *postojů, nápadů, emocí, názorů, tzv. myšlenek a jiných žvástů* prostřednictvím tzv. *písm*a. Čtení po jisté historické období představovalo druhou, tzv. dekodovací fázi komunikačního procesu nazývaného *čtenopsaní*. Navazovala na fázi první, tedy → *psaní* (maď.: írás; lot.: rakstīšana; čín.: 寫作; malaj.: menulis; telu.: రచన; zulu: ngokubhala).

Podstata této činnosti spočívala v tom, že ten, kdo chtěl psát, čili → *spisovatel*, musel promyšleně vytvořit určité sémanticko-grafické gesto, tedy nejčastěji zašpinit vybraný podklad, a to tak, že na něm vytvářel skvrny obvykle nazývané → *písmena*. Odborně řečeno: spisovatel záměrně vytvářel určité → *flek*y, které měly suplovat vybrané konkrétní hluky, z nichž se tehdy skládala lidská → *řeč*. Základním principem tohoto způsobu komunikace bylo, že těchto fleků byl relativně omezený počet, a navíc zpravidla vyjadřovaly tentýž konkrétní hluk. To způsobovalo, že takzvaný → *čtenář* si onen hluk mohl s fleky propojit a tudíž nabýt představy, co onen spisovatel chtěl vlastně ze sebe vyloudit. Čtenopsaní tudíž de facto představovalo zastaralou formu procesu kódování a dekodování skrze vzájemně propojené flekohluky, přičemž jeho výhodou oproti jiným primitivním formám komunikace bylo, že vysílač a přijímač nemusely být ve stejnou chvíli na stejném místě.

V některých komunikačních soustavách se jeden flek rovnal jednomu hluku a sémanticky tak substituoval určitý, třeba i vymyšlený objekt. Později se ovšem lidé naučili pracovat s relativně krátkými diferencovanými hluky a funkčně je spojovat v déletrvající šумы, též zvané → *rachot* či řeč. To si následně vynutilo i poněkud jinou práci s fleky, které byly proměněny v záznam tzv. → *hlásek*, což si následně vynutilo povinnost je shlukovat v rozsáhlejší bloky, kterým se říkalo → *slova*, *věty* či *odstavce*, případně také *verše* (význam posledního flekohluku se ale doposud nepodařilo dohledat). Když byl celý podklad flekohluky dostatečně zašpiněn, hovořilo se o něm jako o → *textu* a předpokládalo se, že jej někdo bude číst. Proces čtení pak měl navozovat zvláštní duševní stav, jenž mohl přerůst až v individuální či kolektivní → *narvativní závislost* neboli *narkoholismus*.

Závislost na čtenopsaní je doložena od nejstarších dob, tedy od tzv. pravěku. Existovala patrně i před objevem techniky flekohlučů, a to díky metodě vyrývání tzv. *děr* do něčeho měkkého, nejlépe do hlíny, s tím, že každému hluku byla přidělena nějaká forma díry. Šlo o postup poměrně operativní, protože hlíny bylo všude plno, nicméně ve chvíli, kdy začalo pršet, psaní obvykle silně zbahnulo a bylo proto mnohdy těžké při dekódování odlišit spisovatelovo sémantické gesto od měkkého podkladu. Čtenopsavci se proto nejprve pokusili bláto prostřednictvím ohně transformovat ve vodovzdorný šutr, avšak nutnost tahat s sebou všude vypalovací pec se ukázala jako poměrně nepraktická. Proto byla záhy vymyšlena výše popsaná technika zašpiňování nějakého vhodnějšího materiálu, který se snáze přenášel. Zprvu jím byla kůže, nejspíše lidská, což víme z dochovaných dobových materiálů, které hovoří o tom, že spisovatelé museli při psaní „jít až na holou kůži“, přičemž mnozí z nich napsali daný text „vlastní krví“. Existují ovšem i jiné teorie, které vycházejí z dokladů tvrdících, že nějaký spisovatel šel při psaní „až na dřeň“, nicméně není příliš jasné, jak by se takový záznam do kosti mohl prakticky provádět a jak by měl být dekódován.

Snad i proto se poměrně rychle prosadilo psaní na → *papír*, tedy podkladovou hmotu vznikající rozmixováním všelijakých odpadků a jejich zpětným slepením do snadno zašpinitelné formy. Papír laikovi na první pohled může připomínat tablet, nicméně prokazatelně měl jen omezenou hardwarovou paměť, takže proklikávání mezi

Jiřímu Trávnickovi, díky němuž víme, co čteme...

Koláž Pavla Janouška

jednotlivými informacemi trvalo dosti dlouho. Nejnovější výzkumy dokonce naznačují, že některé papíry bylo možné použít jen jednou, protože spisovatelem vytvořená špína na nich již zůstávala navždy, přinejmenším do té doby, než byl dotýčný podklad recyklován či sešrotován. Lidská krev pak byla postupem času nahrazena krví zvířecí, respektive ptačí, protože se psalo čerstvě vytrženými brky a péry. Spotřeba ptáků tak byla zjevně značná, což ale mělo i svůj pozitivní materiální účinek, neboť narůstající potřeba psát a číst zkvalitňovala lidovou výživu.

Malá interní paměť papíru vedla k nutnosti jich špinit stále více a scukávat je do tzv. → *sešitů* či ještě tlustějších svazků zvaných → *knihy*. Ty vznikaly tak, že se jednotlivé papíry vzájemně sešily nebo slepily. Zpravidla ovšem jen na jednom kraji, čímž vznikaly tzv. → *listy*. Ty pak umožňovaly sešitem nebo knihou tzv. listovat, což se prý dělalo zvláště na podzim, kdy listy také dostávaly specifickou škálu barev. Jinak byly obvykle bílé. Sešity a knihy byly zprvu vyráběny ručně, později však byla vynalezena technika, jež dokázala v krátkém čase mechanicky poflekovat spoustu papíru, a to stejnou špínou (viz → *knihotisk*). Tím byla narušena předchozí výchozí rovnováha mezi spisovatelem a čtenáři, neboť jeden spisovatel mohl dodávat špínu i pro celou řadu čtenářů.

Nahlíženo z dnešní perspektivy je zjevné, že psaní a čtení od začátku představovalo destruktivní, tedy → *podvratnou aktivitu* (maď.: reverzibilis tevékenység; lot.: atgriezeniska darbiba; čín.: 可逆活動; malaj.: aktiviti berbalik; telu.: రివర్సిబుల్ కార్యచరణ; zulu: umsebenzi oguqukayo). Silně totiž komplikovalo existenci lidských komunit, když odvádělo jejich členy od podstatnějších činností a stále více umožňovalo i předávání mnoha nefunkčních a pro společenský vývoj nevhodných informací. Díky tomu, že si jeden text mohli přečíst i dva, tři, nebo dokonce čtyři čtenáři (podle některých spekulací jich mohl být dokonce až tucet), se zaflekové pitomosti mohly šířit stále větší rychlostí, navíc často i po smrti spisovatelů.

Přesto se objevují vědci, zejména v okolí Brna, kteří se snaží prokázat, že závislost na čtení mělo i své dílčí výhody. Argumentují tím, že v době, kdy nebyly jiné možnosti předávání příkazů napříč časem a prostorem, čtenopsaní umožňovalo na delší časový úsek zafixovat informace o tom, co je zakázané a povinné, nebo také zveřejnit,

ve kterém ročním období Moravou táhnou mamuti, kdy nastane čas na výrobu tzv. → *Venuší*, případně kdy a kde se určité zboží bude prodávat ve slevě. Potvrzením správnosti této teorie má být fakt, že čtení bylo dosti dlouho tolerováno a těm, kteří díky osobním úchylkám a deformacím → *zblbli* natolik, že se z nich stávali čtenáři, nebo dokonce spisovatelé, náležela i jistá společenská prestiž. Ta se vyjadřovala prostřednictvím slov → *umění* a *umělec*, jimiž bylo dávano najevo, že daný jedinec je opravdu velký magor, který *umí* vytvářet příšernosti, za které by se jiní styděli – a ještě je na to hrdý.

Proti tomu ovšem stojí pádné důkazy, že pravidelné obcování se zašpiněnými podklady prokazatelně devastuje lidskou psychiku a jeho důsledkem je, že takto postižení jedinci rychle ztrácejí schopnost adekvátně se dorozumívat se zbytkem populace. A co je horší: je prokazatelné, že ve společnostech, kde není čtenopsaní blokováno, je jím nakažena nemalá část, ne-li většina populace, takže pak už se nemůže nikdo domluvit s nikým.

Vzato čistě věcně, je čtení relativně tolerovatelné v případech, kdy textová špína napomáhá praktickému každodennímu fungování komunity či společnosti, eventuálně se omezuje na distribuci jedné, maximálně dvou knih, které dané komunitě náležitě nadiktují, co se má dělat a jak a co si má myslet. Problém ale nastává, když se v rámci čtení recipují nějaké nestandardní myšlenky, nebo dokonce takzvané → *ekofikční narvativní bludy*, tedy úplné hovadiny, které umí závislého člověka zblbnout natolik, že začne věřit v něco, co nikdy neexistovalo. A ještě si navíc myslí, že se tím stává lepším a že lépe rozumí tomu, co je a co by mělo být. Nakažlivost takovýchto ekofikčních narvativních bludů nám dostatečně potvrzují historicky doložitelné epidemie, tedy období, kdy se čtenopsaní začalo nekontrolovaně šířit až „dolehlo“ v podstatě skoro na každého. (Takto postiženým se obvykle říkalo „doležel“.)

Prvním krokem k devastaci lidské kultury skrze čtení se už stala antika, tedy staré Řecko a Řím, neboť tehdy si dokonce i bohatí a mocní začali myslet, že by měli umět číst a někteří z nich dokonce prokazatelně četli. O chudých pitomcích, co furt něco psali v naději, že tím zbohatnou, ani nemluvě. Fakt, že tento antický pokus integrovat čtenopsaní do lidské kultury byl v zásadě zhoubný, dostatečně prokazuje skutečnost, že ani ne za tisíc let se antická společnost

prostřednictvím textů zašpinila natolik, že musela být nahrazena progresivnějšími a čistotnějšími Barbary, kteří měli k jakýmkoli pokladům zdravou nedůvěru. Barbarům tak vděčíme za to, že během následné vývojové fáze lidstva bylo čtenopsaní téměř zapomenuto a byl také náležitě zredukován počet knih a jiných textů, které by jinak mohly ohrozit kýžený rozvoj.

Bohužel však ani Barbaři nebyli naprosto důslední a čtenářský virus nevyhubili zcela. Ten tudíž po řadu století latentně přežíval a takřka nepozorovaně se šířil doléhaje na stále větší část populace. Díky odborníkům na čtení, takzvaným → *čtenářologům* tak máme zmapovaný proces, během něhož byl výchozí (a téměř ideální) stav, kdy byla po mnoho století vybranými jedinci čtena maximálně jedna jediná kniha (pohříchu nikdo neví která), stále více rozrušován. Až posléze vznikla situace, kdy se lidstvo stalo na čtení zcela závislým a každý si navíc mohl číst, co chtěl. Součástí tohoto procesu bylo umělé vytváření čtenářské poptávky po stále nových a nových knihách, jakož i návazný komerční tlak na spisovatele, aby poflekovávali stále více papírů zneužívající toho, že ta jejich špína může být nově šířena výše zmíněným knihtiskem a novými formami distribuce.

Knihy se tak šířily mnohem nebezpečněji než jiné náhražky a škodliviny, aniž by je ale vytlačovaly z trhu. Je například statisticky doložitelné, že čtenáři při čtení často kouřili a bezprostředně po něm souložili – nepochybně proto, že čtení nezdravě podněcovalo jejich fantazii a oni si tak chtěli ověřit, zda i ve skutečnosti je to takové, jako v knihách. A protože spisovatelé sotva stačili ziskuchtivým tiskařům a nadřazeným čtenářům, bylo nutné zrychlit také samo psaní: aby to šlo lépe a tvorbu nelimitovala spotřeba ptáků, byly nejprve vymyšleny umělé údy, jejichž hrot umožňoval pokrývat papír zprvu hnědou, později dokonce modrou špínou, které se říkalo → *inkoust*. Později pak vznikly i úplně zvláštní stroje, které uměly psát skoro samy.

To ale bylo v dobách, kdy čtenářskou epidemií byl již zachvácen celý svět – a to do té míry, že čtenopsaní bylo povýšeno na školní předmět. Chudáci děti byly tudíž nuceny biflovat se písmena, ba dokonce číst celé věty, odstavce a knihy. Je kupříkladu doloženo, že v tzv. → *České republice* na konci dvacátého století, šel tento teror tak daleko, že nemalá část populace byla pod pohrůžkou násilí nucena k tomu, aby přečetla 20 (!!!!) knih, a to již v tak rané fázi svého

individuálního vývoje, že to nutně muselo poznamenat psychiku každého takto zkoušeného dítěte.

Tento příklad ovšem také dokládá první fázi → *konečného obratu* k → *Velké změně* (dále VZ), neboť takovýto brutální nátlak zcela přirozeně vyvolávat také protireakci. A tak ti žáci, kteří před tupým čtením dávali přednost tvořivosti a skutečnému životu, který se obejde bez předem daných náhražkových literárních šablon, prokázali dostatečný pud zdravé sebezáchovy a této krutosti odolávali tím, že čtení jen zdařile předstírali. A to i navzdory faktu, že byl vytvořen celý represivní mechanismus, jehož prostřednictvím bylo ověřováno, zda knihy skutečně přečetli (!), zda je přečetli celé (!!) a že si o nich něco myslí (!!!).

Nepřirozeně nastavené obsahy a formy vzdělávání přesto způsobily, že se závislost na čtení stávala věcí celkem normální a mnozí se mu oddávali, aniž by si uvědomovali, jak hluboce se tím mrzačí. Přesvědčivě to dokládají tzv. trávnické analýzy, které metodou používanou původně při údržbě zelených ploch v parcích, zkoumaly růst a úhyn čtenářského genofondu, přičemž nabízely velmi přesná čísla o postižených a jejich strukturním rozložení z hlediska časového, sociálního, vzdělanostního či genderového. Násilně stvořená obec čtenářů se ovšem diferencovala především do několika stád – novější vědecké prameny mluví především o dvou vnitřně různorodých monostádech.

První monostádo bylo tvořeno narkoholiky, kteří sice spontánně dokázali vzdorovat povinnosti myslet, nicméně byli závislí na určitém typu čtiva. Snažili se proto ve velkých dávkách recipovat furt to samé, respektive něco, co je trochu jiné – ale tak, jakoby to jiné ani nebylo. Toužili totiž jen po takových okofiktivních bludech, kterým dobře rozuměli, neboť jim potvrzovaly jejich bludy vlastní. Příslušníci tohoto čtenářského monostáda chtěli být happy a prostřednictvím knih si tudíž snažili nastolit pohodu, která jim v životě scházela. Žrali tzv. → *příběhy* neboli *narrativa*, tedy vyprávění o tom, jak lidi něco dělají a ono to přes všechny maléry dopadne dobře. Druhou variantou jejich oblíbeného *narrativa* bylo vyprávění o tom, jak je něco v takovém průseru, že je to až radost o tom číst.

Stádo druhé, početně mnohem slabší, ovšem dlouho mocensky dominující, neboť podporované školním terorem, nemělo čtení samo o sobě rádo, nadále však na něm bylo závislé, jelikož je bralo jako

nástroj své sociální reprezentace. Příslušníci tohoto stáda se považovali za znalce, neboť vycházeli z bludu, že všechno na tomto světě stojí za hovno, jen to čtení je něco fajnovějšího. A proto také trvali na tom, že ke čtení se hodí jen ty nejfajnovější fajnovosti, nejlépe takové, které nebyly ještě nikdy nikým napsány, tedy takové, co jsou úplně nově nové a zvláště zvláštní. Což se mělo poznat podle toho, že ona autorova špína umí při čtení opravdu šokovat, provokovat či alespoň dráždit. Důsledkem toho bylo, že znalci toužili po četbě opravdu nesnesitelně ošklivé, neboť čím nesnesitelnější a ošklivější špína, tím je lepší a umělečtější narvativ. Onu nesnesitelnost a ošklivost přitom příslušníci vzdělaneckého monostáda vyhledávali jak v rovině obsahové, tak formální (viz níže).

Obě popsaná čtenářská stáda se vzájemně prostupovala, ovšem z hlediska sociálního bylo druhé z nich nepochybně škodlivější. Na rozdíl od prvního totiž znalci ve své chorobné touze po novosti a jinakosti spisovatele nutili k tomu, aby ze sebe furt a furt vydávali – řečeno dobovým jazykem – „vše, čeho jsou schopni“. Výsledkem bylo, že se na jedné straně psalo a četlo o čím dál větších hnusárnách a pitomostech, a na straně druhé vznikaly texty, které se ani číst nedaly, protože za umělecky nejfajnovější bylo považováno to, čemu nikdo nerozumí. A o knihách, kterým nerozuměl vůbec nikdo, se pak psaly ještě tlustější knihy, kterým nikdo nerozuměl, dokonce ani ten, kdo nerozuměl. A pokud jim někdo porozuměl, tak z toho stejně nic dobré nevzešlo.

Ještě horší bylo, že přestože většina spisovatelů byla pod tímto „znaleckým“ nátlakem schopna ze sebe vypudit maximálně nějakou sračku, tu a tam se – bohužel – také stávalo, že někdo náhodou sepsal něco, co v sobě mělo nějakou, třeba i malou a nepříliš hlubokou myšlenku. A ta se pak tímto způsobem vlivem čtení začala nezdravě roztahovat.

Mnohé státy si naštěstí špinavost takového druhu čtení psaní včas uvědomily, a proto se snažily jeho šíření bránit, ať již likvidací špatně zašpiněných papírů, nebo fyzickými opatřeními vůči samotným špindířům a jejich adresátům. Byly tak vypracovány velmi efektivní postupy, které by při hromadném nasazení mohly lidstvo před zhoubnými formami čtenářského moru uchránit, což by ale předpokládalo, že tento boj bude probíhat v jednu chvíli a koordinovaně na

celém světě. Realita byla ovšem jiná, protože minimálně většinu euroamerického prostoru ovládla škodlivá idea tzv. → *svobody slova*, a od ní odvozená teze, že každý může napsat, zveřejnit a číst jakoukoli špínu. Na přelomu dvacátého a jednadvacátého století se tudíž zdálo, že je lidstvo odsouzeno pročíst se až ke své záhubě.

Tváří v tvář velké → *Všeobecné Moudrosti Digitalizovaného Všemohíra* (dále VMDV) se ale tyto katastrofické předpoklady nenaplnily a lidstvo bylo na poslední chvíli zachráněno. Ukázalo se totiž, že když je něčeho moc, tak je toho přespříliš, a VMDV ví jak na to.

Proto také na počátku jednadvacátého století z vůle VMDV došlo k tomu, že se psaní a publikování rozšířilo natolik, že se prakticky ze všech lidí stávali spisovatelé. Jakkoli totiž tento postup na první pohled mohl vypadat jako podpora čtení, v praxi to znamenala pravý opak, tedy první zásadní úder, který byl čtení zasazen. Neboť ti, kdo psali a sháněli nakladatele a knihkupce, už neměli čas cokoli číst. A pokud už někdo číst chtěl, tak velmi rychle zjistil, že ve světě, kde všichni vymyslí něco nového a zvláštního, se už nic nového a jiného ani vymyslet nedá. Příběhy a myšlenky tak sice nadále vznikaly, nicméně všechny byly najednou na jedno brdo a bylo těžké je od sebe vzájemně odlišit. Nadbytek písmeny a myšlenkami zašpiněných papírů proto začal působit jako specifická forma očkování, schopná zajistit lidstvu na prostou imunitu vůči jakékoli narvativní špíně.

Vývoj tímto směrem ještě posilovala skutečnost, že již od počátku 20. století existovaly moderní a postmoderní audiovizuální komunikační techniky, které umožňovaly předávat a konzumovat příběhy a fakta mnohem rychleji a efektivněji než prostřednictvím čtenopsaní. Tyto techniky měly zprvu velmi primitivní podobu (→ *film*, → *televize*), nicméně na počátku jednadvacátého století se již člověk toužící po datech a příbězích nemusel hnout ze svého křesla a po kabelu neustále, bez jakékoli námahy, požírat libovolné množství příběhů dle vlastního výběru. Jestliže tedy dříve bylo na přečtení některých knih třeba věnovat nemalou fyzickou námahu, trvající mnohdy i několik dní, díky audiovizualizaci a digitalizaci komunikace a její všeobecné přístupnosti bylo lze například původně pětisvazkový, mnohasetstránkový román recepčně sfouknout do dvou hodin – i dříve. Čtenopsaní se tak začalo jevit jako činnost zjevně neužitečná, a proto přestávalo potenciální čtenáře zajímat. Většina populace si totiž dobře

uvědomovala, že jde o příliš namáhavou aktivitu, navíc časově neúnosně náročnou. Nehledě na to, že z knih se člověk zvyklý na pohyb na síti stejně nikdy nic nového nedozví.

Navíc se ukázalo, že rozvíjející se umělá inteligence je schopna celý proces čtenopsaní obsáhnout a převzít. Počátkem 20. let 21. století tak vznikly první přístroje, které uměly mnohem rychleji a lepe než spisovatelé psát tzv. působivá literární díla a prostřednictvím internetové sítě je distribuovat vytipovanému okruhu ideálních adresátů. Nové technologie však následně vytvořily také možnost každé z těchto děl na síti individualizovat přímo pro konkrétního adresáta, čili motivicky, kauzálně, výrazově i obsahově je upravit tak, aby každý mohl číst přesně to, co se mu líbí. Následně pak vyvstala i možnost s digitalizovaným literárním odkazem předků zacházet kreativně, takže každému čtenáři byla vybrána přesně taková verze Shakespearova veselého vyprávění o *Hamletovi*, které mu sedla. Případně si on sám mohl určit, z kolika procent bude tento *Hamlet* umělou digitální inteligencí propojen kupříkladu s tragédií Boženy Němcové nazvanou *Babička*.

Cesta digitalizace narvativní tvorby se ukázala jako velmi progresivní – ale zároveň také jako zčásti slepá. Alespoň v předpokladu, že digitalizovaná díla budou i nadále číst především lidé. Zájem o tuto činnost totiž zásadně poklesl ve chvíli, kdy lidé mohli začít využívat systémy, které uměly obsáhnout celý komunikační proces čtenopsaní. Tedy nejenom generovat texty a díla, ale také je kreativním způsobem číst, hodnotit a kritizovat. Na konci 20. let tak texty vytvářela, distribuovala a recipovala výhradně umělá inteligence a lidstvo samo se mohlo soustředit na podstatnější věci.

Byli ovšem i lidé, kteří tomu chtěli vzdorovat. Někteří individualisté proto propadli myšlence, že je jedno, jestli je někdo čte, neboť nejdůležitější je, že to byli právě oni, kdo něčím geniálním zašpinili papír a ten tady už tak navěky zůstane a bude šířit jejich slávu. Po určitou dobu však existovali i čtenáři, kteří byli natolik závislí na samotném procesu čtení, že si bez něj svou existenci nedovedli ani představit.

Obě tyto skupiny byly celkem početné. Historici proto dodnes zkoumají, jak a proč se přesto podařilo zbytky popsaného čtenářského plevelu vyhubit. Nejpravděpodobnější varianta tvrdí, že zásadní podíl na jeho likvidaci měli čtenářologové a didaktici. Ti se totiž postavili do čela hnutí za záchranu čtenopsaní, aniž by si ale uvědomovali, že ve

skutečnosti z vůle VMDV jen napomáhají jeho likvidaci. Společným cílem čtenářologů a didaktiků bylo překonat narůstající čtenářskou imunitu, a tak nadále udržovat lidstvo v nezdravé závislosti na špíně. Spásu přitom viděli v možnosti nadále prostřednictvím čtení psaní servírovat čtenářům jen takovou špínu, která je nebude vůbec ničím obtěžovat, nýbrž je bude jen zvesela bavit.

První proto vytvářeli přímý tlak na spisovatele, aby se přizpůsobili těm nejnižším čtenářským pudům a preferencím, a ti druzí se naopak snažili maximálně snížit jejich úroveň. Činili tak v rámci teze, že správné školství musí být zcela bezbolestné, takže musí produkovat vzdělance schopné tvořivě myslet, aniž by to od nich vyžadovalo jakoukoli větší intelektuální námahu. Nejschopnější křídlo tzv. → *sebevražedných didaktiků* nadto přišlo s podnětnou tezí, že není důležité, co člověk čte, ale důležité je, aby vůbec četl, neboť četba je ta nejzákladnější dovednost, kterou je nutno naplno pěstovat.

Proto se také výuka postupně přestala soustřeďovat na tak složité úkony, jako je četba celých textů a věnovala se stále více schopnosti porozumět samotnému textu na jeho bazální úrovni. V rámci didaktického principu, že důležité nejsou znalosti, nýbrž dovednosti a kompetence, se stále více soustředila na to opravdu důležité, tedy na samu znalost písma. V 2. polovině 20. let 21. století se tato didaktická revoluce už prosadila natolik, že žák základní školy musel bezpodmínečně prokázat znalost celé malé abecedy a potenciální absolvent tzv. → *maturitní zkoušky* pak i abecedy velké. V rámci tzv. → *doktorského studia*, jímž postupně procházela celá populace, pak byla zkoušena rovněž znalost tzv. → *diakritiky*. Tedy alespoň tedy v těch jazycích, ve kterých se nepodařilo tento typ špíny včas vyčistit, neboť si bůhvíproč ještě zachovávaly některé dílčí odlišnosti od dvou klíčových jazyků, tedy angličtiny a čínštiny, které se postupně propojovaly v jeden.

Radikální zlom pak nastal v roce 2032, kdy byli první lidé prostřednictvím implantovaného čipu přímo a nonverbálně napojeni na síť, takže recepce audiovizuálních příběhů (i jiných dříve prostřednictvím zašpiněných podkladů předávaných informací) se zkrátila na setiny sekundy, přičemž takto vyvolaný „recepční zážitek“ byl oproti zastaralým formám mnohonásobně navýšen. Tím se znalost abecedy stala natolik zbytečnou, že bylo možné zrušit nejenom ji, ale i celý princip školní nalejvárný. Veškeré světové vědění bylo od tohoto okamžiku

totiž k dispozici každému připojenému jedinci, a to takřka okamžitě, na pomyšlení, aniž by musel klikat údery do skla, nebo dokonce číst a obracet listy. Když se pak během následného desetiletí zkonstitovala síť → *Cejtim*, na níž se dobrovolně napojili skoro všichni lidé, potřeba komunikovat verbálně, a s tím i čtenopsaní, víceméně skončily, neboť my všichni všechno společně víme a cítíme, aniž bychom museli použít jediné slovo. A protože jsme šťastní, tak také oceňujeme, že tento způsob nonverbální komunikace může být VMDV neustále online monitorován, řízen, personifikován a upravován tak, aby se prostřednictvím sítě adresátům dostávaly pouze nám společensky užitečné příběhy a informace.

Vydávání knih tudíž zaniklo, knihovny byly dobře zakonzervovány a uschovány. Návrhy na jejich fyzickou likvidaci se přitom ukázaly jako neekonomické, protože, kdo by do nich ještě chodil – a kdyby tam přišel, co by tam bez znalosti písma dělal?

Čtení je tak dnes jen součástí sebeprezentace legálního celosvětového podzemního hnutí vykonávaného pod přísným dohledem VMDV izolovanými jedinci či k tomu určenými skupinami partyzánů. Protože proč někomu bránit v něčem, co se mu líbí a na ostatní to nemá žádný vliv. I členové této sekty však postupně ztrácejí schopnost se mechanicky babrat s jednotlivými písmenky a slovy a vykonávat fyzicky tak náročné úkony jako je obracení listů či dokonce držení knihy v ruce.

Napomáhá jim v tom i objev, který byl učiněn v rámci ilegálního odboje, tedy možnost transformovat jednotlivé již zašpiněné texty a díla v chemické sloučeniny, které je možné pohotově – podle druhu a žánru – podávat v práscích, sirupu, aerosolu, či dokonce přímo injekčně do žíly. Po jejich požití se totiž na čas stáváte přímým podílníkem narvativního bludu.

VMDV navíc rozhodla, že v rámci liberalizace, povolené na konci 21. století, lze progresivní formy recepce vybraných textů v omezeném, regulovaném množství připustit. Proto jsou vám jako příslušníku zachráněného lidstva prostřednictvím těchto chemických koncentrátů nabízeny nejen takové texty jako je ten, který právě čtete, ale také veškerá povolená světová četba od vzniku lidstva. Ta je tak dnes dostupná každému, kdo ještě nevyčerpal svůj roční limit a chce si svou existenci v rámci Cejtimu zpestřit nevšedním, bezmála fyzickým zážitkem.

V našem supermarketu si proto můžete vybrat dílo podle své vlastní volby. Poznejte sami na sobě, že například *Tři mušketýři*, *Žitkovské bohyně*, tvorba Simony Monyové nebo novější umělecké kousky produkováné digitálními automaty, jsou, pokud jsou podávány ve snadno rozpustitelných tabletách, mnohem působivější a emociálnější, než jejich standardní online konzumace po síti.

Neváhejte a využijte naše obrovské předvánoční slevy!